

NAMMO LAPUA OY:N LAUSUNTO: HE 109/2024 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUS-
KUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2025

Puolustusministeriön hallinnonala

Nammo Lapua Oy pitää hyvänä, että puolustusministeriön hallinnonalan talousarvioesitys hyväksyttäisiin esitetyllä tasolla.

Toimintaympäristön kuvauksessa todetaan turvallisuusympäristön muutoksen olevan pitkäkestoisen ja asettavan vaatimuksia yhteiskunnan kriisinsietokyvylle, varautumiselle ja huoltovarmuudelle. Nammo Lapuan näkemyksen mukaan nämä korostuvat erityisesti puolustustarviketeollisuudessa. Nammo Lapua on kehittänyt ja kehittävää tuotantokapasiteettejaan ja valmiuttaan jatkuvasti, jotta tuleviin haasteisiin voidaan vastata. Puutteena Nammo Lapua näkee edelleen sen, ettei EU:n yhteisiä ponnisteluja Ukrainan tukemiseksi ole tuotu konkreettisemmin esiin.

Teollisuuden vientiedellytysten tukeminen

Puolustusvoimien toimintamenomomentin perusteluissa huomioidaan teollisuuden viennin ja kansainvälistymisen edistäminen. Nämä menokohdiltaaan vaatimattomat toimenpiteet ovat myös Nammo Lapualle erittäin tärkeitä.

Puolustusmateriaalihankinnat (27.10.18)

Talousarvioesitys sisältää puolustusmateriaalihankintoihin 1,5 miljardin euron määrärahan, joka käytetään pääosin puolustuskäytön materiaaliseen vahvistamiseen.

Hankintalainsäädäntö sisältää omat poikkeukset (erityisesti ns. artikla 346) jotka mahdollistavat huoltovarmuuden kannalta keskeisten hankintojen tekemisen kotimaasta. Valtioneuvoston periaatepäätös (2016) Suomen puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan turvaamisesta määrittelee kansallisen turvallisuuden kannalta kriittiset suorituskäytöt ja niitä tukevat teknologiat. Valtioneuvoston huoltovarmuuspäätöksen (2018) mukaisesti kriittisten alueiden hankinnat tulisi suunnata kotimaahan. Päätökset ovat edelleen voimassa ja Eduskunnalle annettava Huoltovarmuusselonteossa on samat ampumatarviketuotantoa koskevat kokonaisuudet mainittu. On vähintäänkin huomionarvoista, että talousarvioesityksestä puuttuu edelleen Ukrainan tuen jatkumiseen tähtäävät EU sidonnaiset hankkeet ja hankinnat. Teollista kapasiteettia on kasvatettu ja kasvatetaan pitkälti Nammon omin investoinnein. Looginen ja johdonmukainen jatko nyt olisi konkreettisten tilausten tekeminen kapasiteettiaan nostaneeseen teollisuuteen.

Monitoimihävittäjien hankinta (27.10.19)

HX-hankkeeseen kuuluva teollinen yhteistyö on suuri mahdollisuus suomalaiselle puolustustarviketeollisuudelle.

Puolustusvoimien strategiset kumppanit ja niiden verkostot ovat ensisijaisia teollisen yhteistyö projektien suorittajina. Huoltovarmuuden kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää, että teollisen yhteistyön projekti nallitehtaaseen liittyen etenisi ja sisältyisi priorisoituna epäsuoran teollisuuden kokonaisuuteen – projektin avulla voisimme saada lisää oleellista ja huoltovarmuuskriittistä ampumatarviketuotantoa kotimaahan.

Yhteistyö Nammo - Puolustushallinto

Nammo AS:N / Nammo Lapuan ja Puolustushallinnon solmima Huoltovarmuus- ja kumppanuussopimus (2014), joka vuonna 2020 päivitettiin Strategiseksi kumppanuussopimukseksi, mahdollistaa ja edesauttaa pohjoismaisten hankkeiden toteuttamista.

Nammo Lapuan ollessa osa Nammo AS:tä, josta puolestaan Patria Oyj omistaa puolet kuten myös Norjan valtio, ei voi olla mainitsematta pohjoismaista yhteistyötä. Toimiihan Nammo kaikissa pohjoismaissa omaten näin erinomaisen kyvyn rakentaa ja hallinnoida pohjoismaisia hankkeita valtioiden näin halutessa.

Esimerkkinä tästä on Nammon päätös rakentaa nallitehdas Suomeen Vihtavuoreen, näin varmistetaan komponenttien saatavuutta erityisesti pohjoismaisessa ulottuvuudessa.

Toimitusjohtaja Raimo Helasmäki